

**«Туризм, таълим ва иқтисодиёт тармоқлар
интеграцияси» мавзусида ўтказилган халқаро илмий-
амалий конференцияси/25.05.2018/**

МАҚОЛАЛАР ТЎПЛАМИ

**The International scientific-practical conference
"Integration of tourism, education and economy
sectors"/25.05.2018/**

CONFERENCE PROCEEDINGS

**Международная научно-практическая конференция
«Интеграция туризма, образования и экономики»
/25.05.2018/**

СБОРНИК СТАТЕЙ

«Туризм, таълим ва иқтисодиёт тармоқлар интеграцияси» мавзусида ўтказилган халқаро илмий-амалий конференция мақолалар тўплами. 2018 йил 25 май. -Бухоро: 2018. -572 б.

Масъул муҳаррир:

Ҳ.Р.Ҳамроев – Бухоро давлат университети, и.ф.н., доцент
Б.С.Исомов – Бухоро банк коллежи, и.ф.н., доцент

Тақризчилар:

Б.Н.Наврўз-зода – Бухоро давлат университети профессори, и.ф.д.
Д.Ш.Явмутов – Бухоро давлат университети, и.ф.н., доцент

Ташкилий қўмита:

- 1. С.С.Рўзиев – Туризм соҳасидаги кадрлар малакасини ошириш ва қайта тайёрлаш Бухоро вилоят маркази раҳбари**
- 2. О.К.Хуррамов – БухДУ Туризм кафедраси катта ўқитувчиси**
- 3. О.Х.Азимов – БухДУ Туризм кафедраси ўқитувчиси**
- 4. Н.А. Джафарова – БухДУ Туризм кафедраси ўқитувчиси**
- 5. Р.А.Муродов – Бухоро банк коллежи директори**
- 6. О.О.Баракаев – Бухоро банк коллежи директор ўринбосари**
- 7. И.Б.Қобилов – Бухоро банк коллежи директор ўринбосари**

Мазкур тўпламга киритилган мақолалар ва маъруза тезисларининг мазмуни, ундаги статистик маълумотлар, саналарнинг тўғрилигига ҳамда танқидий фикр-мулоҳазаларга муаллифларнинг шахсан ўзлари масъулдир.

SAYYOHLIK AGENTLIGI SAYTINI YARATILISHNING O`ZIGA XOS XUSUSIYATLARI VA SAMARADORLIKNI OSHIRISH MEKANIZMLARI

*Ergashev A.A., Husenov M.Z.,
Buxoro davlat universiteti*

Hozirgi glabollashuv jarayonida hech bir sohani internet texnologiyalarisiz tasavvur qila olmaymiz. Axborotlashtirish va kompyuterizatsiyalash davrida sayyohlik sohasida axborotni sotish va uni uzatish bo'yicha yangicha yondoshuvlarga olib keldi.

Ushbu sohada faoliyat ko'rsatayotgan har bir turfirma uchun zamonaviy AKT vositalarini joriy etish va ularni nafaqat ichki balki tashqi bozorda sotish uchun muhim manbalardan biri desak adashmaymiz.

Aksariyat mahalliy sayyohlik tashkilotlari bugunga kelib o'z internet saytlariga ega, zero aynan internet saytlari turmahsulotni sotish uchun asosiy manba hisoblanadi.

Sayyohlik agentligi sayti yuqori sarmoyaga ega bo'lgan va yangi mijozlarning doimiy oqimini ta'minlaydigan samarali ish vositasidir. Boshqa tomondan, sayt orqali mijozlarga xizmat ko'rsatish turizm faoliyatida o'rtacha vaqtni 2 soatgacha kamaytirish imkonini beradi. Agar turfirmalar tezda ko'plab mijozlarga ega bo'lishlari va daromadlarini oshirishni maqsad qilsalar eng avvalo ularni turistik sayt yaratish masalasi tashvishga solishi kerak.

Sayohat agentligi uchun saytda qanday funktsiyalar bo'lishi kerak?

Esda qolarli va individual. Bu erda birinchi navbatda dizayn haqida gap boradi. Tayyor shablonni qo'llash eng kamxarj variantidir. Albatta, hech qanday dizayner kichik xizmat haqiga yangi noyob dizaynni yaratishmaydi. Lekin oldindan tayyorlangan andozalar yordamida, biznes o'ziga xosligini ifodalash uchun mijozlar oqimini olib kelishi juda qiyin.

Ammo har qanday holatda, sayohat agentligi saytining dizayni axborot mazmuniga nisbatan ikkinchi darajali rol o'ynaydi.

Informativlik va foydalilik. Foydalanuvchilar ma'lumot uchun saytga tashrif buyurganda ularni imkon qadar ko'proq ma'lumot berishga harakat qiling.

Ekskursiyalar, tarixiy yodgorliklar haqida ma'lumotlar, mehmonxonalar, turli mamlakatlar haqidagi maqolalar, hudud haqidagi ma'lumotlar, urf odatlari, sayohatga oid maslahatlar, odatiy savollarga javoblar. Eng muhimi – ma'lumot berishda mas'uliyat bilan yondashish. Saytga eng kerakli ma'lumotlarni berish faqat foydalanuvchilar tomonidan turfirmaga ishonch darajasini oshiradi.

Shuningdek yaratilgan sayt qidiruv tizimlari(Google, Yandex, Bing, WWW.UZ) mexanizmlari tomonidan indekslanishi uchun foydalanuvchilarga unikal va foydali ma'lumotlarni berib borish kerak.

Turfirma saytida sayohatlar katalogida mehmonxonalar, valyuta kurslari, dam olish, ob-havo, Gismeteo plaginlari, rss va boshqalarni foydalanish mumkin.

TuShunarlilik. Sayt ko'p tilli qilinishi rejalashtirish juda katta foyda berishi mumkin. Saytning Facebook, Instagramm, Twitter va boshqa ijtimoiy tarmoqlardagi sahifalari sohadagi yangiliklar va zaruriy ma'lumotlarni tarqatishda muhim vositalaridan biri bo'lib xizmat qilishi kerak. Aynan ijtimoiy tarmoqlardagi sahifalar sayyohlik xizmatlarini dunyo bozoriga targ'ib qilish, turistlar oqimini yanada kengaytirish uchun muhim omillardan biri hisoblanadi. Unda tashkillashtiriladigan

yangi bo'limlar, texnik jihatdan takomillashtirganligi sayt turistlarda ko'plab qo'layliklar yaratdi.

Shuni alohida ta'kidlash joizki, zamonaviy sayyohlar dam olish kunlarini zamonaviy texnologiyalarsiz tasavvur qilish qiyin. Ushbu saytlarda turistlar uchun ushbu hududlar to'g'risidagi barcha ma'lumotlar, yo'l ko'rsatkichlar, mobil ilovalari, tarixiy obidalarning to'liq tasniflari turli tillarda berilishi lozim.

Qulaylik. Sayohat agentligi saytini loyihalashda maqsad mohiyati yangi sayohat maskanlarini izlash bo'lishi kerak, bu mantiqan, chunki ko'pchilik sayyohlar aynan Shuning uchun keladi. Ammo foydalanuvchilar uchun boshqa bo'limlarga va funktsiyalarga ham osonlik bilan kirishni ta'minlash muhimdir. Shuning uchun navigatsiya oddiy va tuShunarli bo'lishi kerak.

Ijtimoiylik. Bugungi kunda ijtimoiy tarmoqlar ajoyib resurs va reklama xarakteriga ega va web-saytni yaratishda foydalanmoqchi bo'lgan ko'plab yangi xususiyatlarni ochib beradi. Ijtimoiy tarmoqlar uchun "Like" tugmasining qo'llanilishi muhim ahamiyatga ega. Ijtimoiy tarmoqlar orqali avtorizatsiya funksiyasini yaratish foydalanish uchun qulaylik yaratadi.

"Like", "Share" va "Subscribe" tugmalari sizning original materiallaringizni ijtimoiy tarmoqlarda ommalashishga va takrorlanishiga yordam beradi.

Saytda e'lon qilinadigan barcha ma'lumotlarni smartfon va planshetlar orqali o'qishlari imkoniyatini yaratish mumkin. Bu kabi chora-tadbirlarning amalga oshirilishi saytga kiruvchilar sonini sezilarli oshishiga sabab bo'ldi.

iOS va Android platformalarning mobil qo'rilmalari uchun axborot ta'minotlarning tashkil etilishi, mobil ilovalardagi, tarixiy obidalarning tarixi, ularning arxitekturasi o'ziga xosliklar, muzeylar, milliy taomlar tayyorlanish uslublari, turlar va sayyohlik kompaniyalarining yagona foto-galeriyalari to'g'risidagi ma'lumotlar App Store va Google Play Marketlarga joylashtirilishi mumkin.

Bugungi kunga kelib, O'zbekiston Respublikasi axborot texnologiyalari va kommunikatsiyalarini rivojlantirish bo'yicha Vazirliklar bilan hamkorlikda davlat interfaol onlayn xizmatlarini rivojlantirish bo'yicha bir qancha chora tadbirlar amalga oshirilmoqda.

Hukumat portalidagi sayyohlik bo'yicha ma'lumotlarni doimiy ravishda yangilab borish bo'yicha ham zaruriy chora-tadbirlar amalga oshirilmoqda.

AKTni takomillashtirish va rivojlantirish bo'yicha olib borilayotgan ishlar mamlakatimizda ushbu sohada ko'rsatilayotgan xizmatlarni sifatini oshirish bo'yicha xizmat qilib, mamlakat sayyohlik salohiyati to'g'risida jahon ahlining xabardorligini oshirishga xizmat qiladi.

ADABIYOTLAR

1. Нилуфар Сафарова. Цепная реакция туризма // Журнал. Экономическое обозрение" [Электронный ресурс]. - Режим доступа: <http://review.uz/ru/article/855>.
2. <http://www.28travel.com/turisticheskie-sauti-dlia-samostoyatelnix-pyteshestviy/>
3. Norchayev.A.N. "Xalqaro turizm rivojlantirishning iqtisodiy o'sishga ta'siri" . Nomzodlik dissertatsiyasi. TDIU 2010 y. 120 b
4. Fayziyeva Sh. R. "O'zbekistonda turizm rivojlanishining informatsion mexanizmini takomillashtirish". UzMU. Toshkent, 2016 y

5. Rochelle Turner. The Economic Impact of Travel & Tourism //UK. – 2013. –P.1.
6. UNWTO Tourism Highlights 2013 Edition, unwto.org/publication

ИННОВАЦИОН ФАОЛЛИК ВА ТУРИЗМНИНГ МУСТАКИЛ СОҲА СИФАТИДА РИВОЖЛАНИШИ

*Норова К.,
Бухоро Банк коллежи*

Дунеда интеграция жараёнининг такомиллашуви ва замонавий илмни кўп талаб қилувчи технологияларга асосланган ишлаб чиқаришнинг устувор ривожланиши ҳар қандай мамлакатнинг иқтисодий ўсиши ва турмуш сифати ошишининг зарурий шарты – инновацион фаолликдир. Инновацион фаоллик, ўз навбатида, давлатнинг иқтисодий ва илмий-техник имкониятлари, инновацияга оид сиёсати ва салоҳияти, жамиятнинг маънавий ҳолатига боғлиқ. Бу борада иқтисодиётни модернизациялаш шароитида туризм соҳасини инновацион ривожлантиришга алоҳида халқаро эътибор қаратилаётгани аҳамиятга молиқдир.

Туризмга алоҳида тармоқ сифатида қарайдиган бўлсак, уни ташкил этувчи корхоналар йиғиндиси қуйидаги асосий, ўзига хос хусусиятлар билан тавсифланади:

– туризм бир хил фаолият тури билан шуғулланувчи иқтисодий жиҳатдан мустақил корхоналар йиғиндиси;

– туризмнинг мустақил тармоқлиги миллий иқтисодиётнинг бошқа тармоқлари билан барқарор иқтисодий алоқаларни ўрнатиши билан тавсифланиши;

– туризм соҳаси ривожланиши сайёҳларни жойлаштириш, овқатлантириш, уларга хизмат кўрсатувчи транспорт соҳасини, дам олиш тизимларини яратиш, соғломлаштириш, зиёрат қилиш, спорт соҳаларини кенгайтириш масалаларини ҳал қилишга қаратилиши;

– мазкур соҳада фаолият юритадиган кадрлар малакасининг ўзига хослиги, улар бажарадиган ишларнинг бошқа тармоқларда такрорланмаслиги;

– хўжалик бошқаруви органи мавжудлиги, давлат ва нодавлат уюшмаларга бирлашганлиги.

Туризм соҳасининг инновацион ривожланишини таҳлил қилишда унинг иқтисодиёт таркибида қандай функцияларни бажаришини инобатга олиш лозим. Тадқиқотлар кўрсатишича, туризм иқтисодиётни модернизациялаш шароитида муайян бир функцияларни бажариш билан бирга, унга қуйидагича таъсир этади. Булар:

– туристик маҳсулотлар ишлаб чиқаради;

– аҳоли бандлигини таъминлайди;

– миллий даромадни яратишда иштирок этади;

– минтақалар ривожланишига таъсир кўрсатади;

– тўлов балансини барқарорлаштиришга ҳисса қўшади;

– ўрта синф шаклланишида аҳамият касб этади.

Туризмнинг миллий иқтисодиётга таъсир даражасини баҳолашда бажарадиган функциясининг нечоғлиқ самарали эканлиги ва мавжуд

MUNDARIJA/ CONTENT/ СОДЕРЖАНИЕ

APERÇU DE QUELQUES NOUVELLES TECHNOLOGIES DANS L'ÉDUCATION NATIONALE OU CHEZ LES JEUNES FRANÇAIS <i>Michèle BOUYSSOU xonim, «Banque de France» - mutaxassisi, Odilshoh Bobokalonov, Buxoro Davlat Universiteti o'qituvchisi</i>	3
ТУРИСТИК ХУДУДЛАРНИ РИВОЖЛАНТИРИШНИНГ МОНОДАРАЖАДАГИ ТАШКИЛИЙ-ИҚТИСОДИЙ МЕХАНИЗМИ <i>Навруз-Зода Б.Н., и.ф.д., профессор, БухДУ</i>	4
УСЛОВИЯ И ОСОБЕННОСТИ РАЗВИТИЯ УСТОЙЧИВОГО ПРИРОДНООРИЕНТИРОВАННОГО ТУРИЗМА <i>Алейникова Г.М., ДІТБ (Донецк)</i>	6
TURIZM SOHASIDA SOLIQ TIZIMI BO'YICHA XORIJIY TAJRIBALAR. BUNDA BEGILANGAN IMTIYOZLAR VA ISTIQBOLLAR <i>Suyarov A.SH., Gadoyeva M.X. SamISI</i>	16
ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСКИЙ АНАЛИЗ КАК СИСТЕМА ОЦЕНКИ ЭФФЕКТИВНОСТИ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ТУРИСТСКИХ ПРЕДПРИЯТИЙ СРЕДНЕГО И МАЛОГО БИЗНЕСА <i>Здоров С.А., Россия</i>	20
UNE CROISSANCE MENACEE <i>Bekmurot Isomov. ВВК</i>	24
ЭКОТУРИЗМ КАК ФОРМА ОБЩЕНИЯ ПРИРОДОЙ <i>Бобомуродова Н.Ж., Бухара</i>	29
TOURISM AND TOURISTIC POTENTIAL OF UZBEKISTAN <i>Babayeva V.T., katta o'qituvchisi, Babayev J.A., talaba, Buxoro davlat universiteti</i>	31
ОПЫТ РАЗВИТИЯ СОЦИАЛЬНОГО ТУРИЗМА ВО ФРАНЦИИ <i>Киличов М.Х., БДУ</i>	33
USAGE OF ELECTRONIC MARKETING FOR SPHERE OF TOURISM <i>Dilmonov K.B., Lecturer, Bukhara State University</i>	37
БАРКАМОЛ ШАХСНИ ШАКЛЛАНТИРИШДА ТАЪЛИМ МУАССАСАЛАРИНИНГ АСОСИЙ ВАЗИФАСИДИР <i>Баракаев О.О., Бухоро Банк коллежи</i>	40
NUMERIQUE ET APPRENTISSAGES EN FRANCE <i>Daniel Moatti, François Vocquet, UPMF (GRENOBLE)</i>	43
ИНОСТРАННЫЙ ЯЗЫК В СЕГОДНЯШНИМ МИРЕ <i>Мухаммадиева Н., БухДУ</i>	45
SAYYOHLIK AGENTLIGI SAYTINI YARATILISHNING O`ZIGA XOS XUSUSIYATLARI VA SAMARADORLIKNI OSHIRISH MEKANIZMLARI <i>Ergashev A.A., Husenov M.Z., Buxoro davlat universiteti</i>	48

ИННОВАЦИОН ФАОЛЛИК ВА ТУРИЗМНИНГ МУСТАКИЛ СОҲА СИФАТИДА РИВОЖЛАНИШИ <i>Норова К., Бухоро Банк коллежи</i>	50
ИҚТИСОДИЁТДА ТУРИЗМ СОҲАСИНИ ИННОВАЦИОН РИВОЖЛАНТИРИШНИНГ ИСТИҚБОЛЛАРИ <i>Набиева Ш., Бухоро Банк коллежи</i>	53
BUKHORO ZARDO`ZLIK SAN`ATI TURLARI, TIKISH USLUBLARI VA ISHLATILADIGAN XOM ASHYO, ASBOV USKUNALAR <i>Ibadova. N.I., o`qituvchi, Buxoro davlat universiteti</i>	56
РАҚОБАТБАРДОШ КАДРЛАР ТАЪМИНОТИ - БУХОРО ВИЛОЯТИ ТУРИЗМ СОҲАСИНИНГ ТАРАҚҚИЁТИ ВА ИСТИҚБОЛИДИР <i>Бахтиёр Адизов, Бухоро давлат университети таянч докторанти</i>	60
OPPORTUNITY OF FOREIGN DIRECT INVESTMENT FOR TOURISM INDUSTRY <i>Saidova F.K., Lecturer, Bukhara State University</i>	65
PEUT-ON PARLE DE CULTURE NUMERIQUE A ECOLE? <i>François Vocquet UPMF de ALPES</i>	68
ЖИСМОНИЙ ТАРБИЯНИНГ БАРКАМОЛ АВЛЮДНИ ШАКЛЛАНТИРИШДА ЎРНИ <i>Зоиров С., Шофиркон иқтисодиёт коллежи</i>	69
О‘ЗБЕКИСТОН ЕКОТУРИЗМИ ВА УНИ РИВОЖЛАНТИРИШ ИСТИҚБОЛЛАРИ <i>Nazarova S.M., Doktorant</i>	72
О‘ЗБЕКИСТОН RESPUBLIKASIDA TURIZM INFRATUZILMASINI RIVOJLANTIRISH BORASIDAGI AMALGA OSHIRILAYOTGAN CHORA-TADBIRLARI <i>Boltayev B.B., Buxoro Davlat Universiteti</i>	75
ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ ТУРИЗМА В УЗБЕКИСТАНЕ <i>Альбина Р.Ш., БГУ</i>	77
ТА’ЛИМ СИФАТИНИ OSHIRISH ORQALI RAQOBATBARDOSH MUTAXASSISLARNI TAYYORLASH MUAMMOLARI VA YECHIMLARI <i>Farmanov O’A., BuxDU</i>	84
TADBIRKORLIK TIZIMINI SHAKLLANTIRISH VA RIVOJLANTIRISH ZARURLIGI <i>Saidova A., Buxoro Bank kolleji</i>	86
СОВРЕМЕННЫЕ ПРОБЛЕМЫ РАЗВИТИЯ ИНДУСТРИИ ТУРИЗМА В УЗБЕКИСТАНЕ <i>Азимов О.Х., Бух.ГУ</i>	88
UNIQUE MASTERPIECE OF THE HISTORY <i>Jabborova D.Sh., Bukhara</i>	90